

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1989496
Steller: P. Rijnders / B. Boukens
Datum commissie:
Datum raadsvergadering: 13 april 2023

Team: B&R
Teammanager: plv J. Croes
Portefeuillehouder: R. Assendelft
E-mail: b.boukens@hoorn.nl

Onderwerp

Aanpak fietsparkeren binnenstad

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Plan van aanpak fietsparkeren binnenstad
2	Advies meningsvormende commissie dd. 31 januari 2023
3	
4	
5	

De raad besluit

1. Het eerdere besluit van de raad d.d. 9 november 2021 over een pilot met een inpandige fietsenstalling in te trekken;
2. "Plan van aanpak fietsparkeren binnenstad Hoorn", vast te stellen. Het is een stapsgewijze aanpak:
 - Verwijderen van fietsen die langer dan drie maanden niet gebruikt zijn;
 - Toevoegen van in totaal 200 fietsnietjes en tien fietsvakken in de binnenstad als geheel met bijzondere aandacht voor uitbreiding van de capaciteit op het Kerkplein;
 - Onderzoek waarom stalling Veemarkt niet goed wordt gebruikt; stimulering van gebruik stalling, rek en vak;
 - Keuze voor fietsnietje bij nieuw plaatsen en bij vervanging;
 - Evaluatie van het doel: meer fietsen in voorzieningen en minder fietsen los geparkeerd dan in 2022.
 - Pilot met pop-up fietsenstalling op het Kerkplein als uit evaluatie blijkt dat andere maatregelen onvoldoende hebben gewerkt.
3. Het bedrag van €150.000 dat werd gereserveerd voor een pilot met een stalling te benutten voor de uitvoering van het "Plan van aanpak fietsparkeren binnenstad."

Samenvatting

In Hoorn wordt veel gefietst. Op de drukste momenten is er niet voor alle fietsen in de binnenstad plek in een rek. Los geparkeerde fietsen kunnen dan voor een rommelige uitstraling zorgen. De raad heeft daarom in 2021 per amendement bij de begrotingsbehandeling geld vrijgemaakt voor een pilot met een inpandige bewaakte fietsenstalling. Nader onderzoek heeft uitgewezen dat een inpandige fietsenstalling kostbaar is en dat bovendien het gebruik van een stalling niet kan worden gegarandeerd.

Het college wil op een andere manier inzetten op het verbeteren van de kwaliteit en comfort van het fietsparkeren in de binnenstad. Op 31 januari 2023 heeft de commissie hierover meningsvormend gesproken. Er wordt een stapsgewijze aanpak voorgesteld met als kern:

- Intensivering van handhaving op ongebruikte en defecte fietsen;
- Uitbreiding van voorzieningen in de openbare ruimte op de plaatsen waar veel wordt geparkeerd, in het bijzonder rond Kerkplein en Roode Steen;
- Promotie van het gebruik van rekken in het algemeen en de stalling op de Veemarkt in het bijzonder.

Als de inzet rond Kerkplein de parkeerdruk op het piekmoment onvoldoende verminderd wordt hier een proef met een pop-up fietsenstalling uitgevoerd.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

In 2021 heeft de gemeenteraad met een amendement besloten om een pilot met een bewaakte inpandige fietsenstalling voor een periode van twee jaar te realiseren. Op 3 november 2022 bent u geïnformeerd over het onderzoek naar fietsparkeren in de binnenstad en de kosten van een pilot met een inpandige bewaakte stalling. Op 31 januari 2023 heeft een meningsvormende raadscommissie plaats gevonden over de aanpak van fietsparkeren. De commissie is het overwegend eens met de redenering van het college: de kosten voor een bewaakte, inpandige fietsenstalling zijn te hoog en de commissie kan instemmen met het voorstel om het budget in te zetten voor stapsgewijze verbetering van fietsparkeren. De uitkomsten van deze sessie zijn verwerkt in dit raadsvoorstel.

Belang

De gemeente Hoorn wil het fietsgebruik stimuleren. Dan is het belangrijk dat op de plaats van bestemming veilig en comfortabel geparkeerd kan worden. Voorzieningen zorgen naast veiligheid en comfort voor de fietser ook voor ordening van de openbare ruimte. Met goede voorzieningen op de juiste plaats worden dus twee doelen gediend: kwaliteit voor de fietser en een ordelijke openbare ruimte.

Centrale vraag

Hoe wil de raad fietsparkeren in de binnenstad verbeteren?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Met het opruimen van ongebruikte oude fietsen, het toevoegen van capaciteit op de plekken waar veel wordt geparkeerd en het stimuleren van het gebruik van rekken wordt fietsparkeren makkelijker en veiliger. De openbare ruimte wordt minder rommelig omdat er ordelijk kan worden geparkeerd.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Betere fietsparkeervoorzieningen stimuleren en faciliteren het gebruik van de fiets.

4. Kaders

Mobiliteitsvisie

In de Mobiliteitsvisie is benoemd dat (onder meer) in de binnenstad de fietsparkeervoorzieningen worden verbeterd.

Een pilot tijdelijke fietsenstalling in de Binnenstad voor twee jaar, Amendement G, 9 november 2021

In de omgeving van Kerkplein / Roode Steen is grote behoefte aan een bewaakte fietsenstalling. Vanuit verkeersoogpunt is behoefte aan duidelijkheid waar fietsen gestald kunnen worden.

5. Argumenten

Fietsenstalling

De kosten van inrichting, huur en exploitatie van een fietsenstalling moeten in verhouding staan tot de mate waarin beleidsdoelen gerealiseerd kunnen worden. Bij het uitgangspunt dat een inpandige bewaakte fietsenstalling tot doel heeft om te voorzien in de behoefte van uitgaanspubliek op vrijdag- en zaterdagavond is geraamd dat de kosten ongeveer € 500.000 voor twee jaar zullen bedragen. Als de stalling ook tijdens winkeltijden 'door de week' open moet, lopen de kosten als gevolg van extra personele inzet al snel op tot € 1.000.000.

Met de opening van een bewaakte stalling wordt de capaciteit voor fietsen uitgebreid. Dat leidt niet vanzelf tot een afname van los geparkeerde fietsen in de openbare ruimte. Om elke geparkeerde fiets in een rek te krijgen zou het verboden moeten worden om buiten rekken te parkeren. Om dit af te dwingen is dagelijks inzet van handhaving vereist.

Om een pilot met een bewaakte fietsenstalling uit te kunnen voeren is aanzienlijk meer geld nodig dan het gereserveerde bedrag van € 150.000. Dit staat niet in verhouding tot de problematiek.

Stapsgewijze aanpak van fietsparkeren in de binnenstad van Hoorn

Het college is van mening dat het fietsparkeren in de binnenstad met een stapsgewijze aanpak kan worden verbeterd. Dit is goedkoper, effectiever en efficiënter dan een pilot met een inpandige bewaakte fietsenstalling.

Het plan van aanpak fietsparkeren binnenstad, als uitwerking van de Mobiliteitsvisie, richt zich op:

- Het stimuleren / faciliteren van fietsgebruik, beter benutten beschikbare fietsparkeerruimte;
- Het tegengaan van hinderlijk en gevaarlijk geparkeerde fietsen;
- Een rustig straatbeeld met oog voor ruimtelijke kwaliteit;
- Beperking risico van fietsdiefstal.

Om dit te bereiken wordt een stapsgewijze aanpak voorgesteld. Dat houdt in dat de volgende maatregelen worden genomen om het fietsparkeren te verbeteren.

1. Communicatie

Het is wenselijk dat netjes wordt geparkeerd: zo mogelijk in een rek of vak, maar altijd met oog voor andere gebruikers van de openbare ruimte. Daarnaast is het niet de bedoeling om fietsen ongebruikt in de openbare ruimte te laten staan: dat leidt uiteindelijk tot fietswrakken. Dit wordt met de inzet van diverse middelen gestimuleerd zoals bijvoorbeeld de inzet van social media, fietscoaches, stuurhangers, on-the-spot communicatie enzovoort.

2. Opruimen

Fietswrakken worden al uit de openbare ruimte verwijderd. De gemeente gaat nu een stap verder door ook ongebruikte fietsen te verwijderen. Dat zijn fietsen die langer dan drie maanden ongebruikt op straat staan. Deze ongebruikte fietsen nemen oneigenlijk ruimte in en het risico is dat ze uiteindelijk vervallen tot wrak. De gemeente wil dit voor zijn door twee keer per jaar gericht te handhaven op ongebruikte fietsen.

3. Uitbreiding capaciteit met rekken en vakken

Hoorn kiest voor een vraag-volgend beleid. Dat wil zeggen dat wordt aangesloten op de behoefte van de fietser: waar regelmatig clusters van los geparkeerde fietsen aanwezig zijn wordt de capaciteit op en om die locaties uitgebreid met rekken of vakken.

Rekken: keuze voor fietsnietje

Veel rekken worden niet optimaal gebruikt omdat ze niet geschikt zijn voor alle typen fietsen. Een uitzondering daarop is het fietsnietje (aanleunbeugel): dit is comfortabel in gebruik omdat de fiets nooit hoeft te worden opgetild en alle soorten fietsen kunnen er gemakkelijk gebruik van maken. Bij toepassing en vervanging van rekken wordt daarom gekozen voor fietsnietjes.

Vakken

Op plekken waar vaak voor korte tijd wordt geparkeerd kunnen vakken worden gemaakt. Het voordeel van een vak is dat de ruimte weer vrij is wanneer er geen fietsen staan geparkeerd: er staat dan geen ongebruikt fietsenrek.

4. Uitgaanslocaties: optie pilot pop-up spitsvoorziening

Rond uitgaanslocaties zoals Kerkplein en Roode Steen is sprake van piekdruk in de avond. In eerste instantie wordt gezocht naar ruimte voor structurele uitbreiding van de capaciteit. Door het aanbod rond uitgaanslocaties te vergroten zullen minder mensen 'wild' parkeren. Als de structurele uitbreiding van capaciteit tot onvoldoende resultaat leidt wordt een pilot met een spitsvoorziening overwogen.

Inzet € 150.000

Voor de realisatie van een in pandige bewaakte stalling voor een periode van twee jaar werd € 150.000 gereserveerd. Dit geld wordt ingezet voor de uitvoering van het "Plan van aanpak fietsparkeren binnenstad."

6. Maatschappelijk draagvlak

Door toevoeging van rekken en vakken kunnen bezoekers die op de fiets naar de binnenstad komen makkelijker en veiliger parkeren. De Fietzersbond steunt de keuze voor fietsnietjes. De toevoeging van fietsnietjes of vakken heeft een lokaal karakter. Afstemming met directe omgeving vindt plaats in de fase van voorbereiding.

7. Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen effect op het resultaat. Voor de uitvoering van het amendement "Een pilot fietsenstalling in de Binnenstad voor twee jaar" werd € 150.000 gereserveerd. Het voorstel is om dit bedrag te gebruiken voor het uitbreiden van rekken en vakken in de binnenstad, communicatie en indien nodig een pilot met een pop up fietsenstalling. Het is een taakstellend budget.

Indicatie van de verdeling van de inzet van de middelen:

Uitbreiding rekken en vakken	€ 80.000
Communicatie	€ 20.000
(Optie) Pilot pop-up fietsenstalling	€ 50.000

Totaal	€ 150.000

8. Communicatie

Het raadsbesluit wordt met een persbericht en via het stadsnieuws bekend gemaakt. Er wordt een communicatieplan gemaakt om inwoners mee te nemen in de uitvoering van het plan van aanpak. Er wordt een gedragsbeïnvloedingscampagne ingezet om fietsers in de binnenstad te stimuleren om netjes te parkeren: in rek, vak of stalling.

9. Realisatie

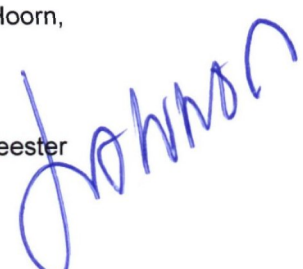
De uitbreiding van capaciteit wordt zorgvuldig voorbereid. De openbare ruimte is schaars en steeds zal een belangenafweging plaatsvinden tussen kwaliteit van fietsparkeren, ruimte voor voetgangers, autoparkeren en de kwaliteit van de openbare ruimte in brede zin. Eind derde kwartaal 2023 wordt de raad met een brief geïnformeerd over de voortgang.

Na de uitbreiding van de capaciteit wordt in het voorjaar van 2024 een communicatiecampagne gestart om het gebruik van de (nieuwe) rekken en vakken te stimuleren. In het najaar van 2024 wordt geëvalueerd: 'staan er meer fietsen in voorzieningen en minder erbuiten dan in 2022?' De uitkomst van de evaluatie bepaalt of er een pilot met een pop up fietsenstalling op Kerkplein komt.

Hoorn,

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester